Oświadczenie złożone
przez senatora Kazimierza Kleinę
w dniu 1 września 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra aktywów państwowych Wojciecha Balczuna

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana w związku z budzącym poważne wątpliwości rozstrzygnięciem postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA – spółkę Skarbu Państwa o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania polskiego systemu elektroenergetycznego.

Z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że w postępowaniu udział wziął polski producent aparatury elektrycznej z Lęborka. Jego oferta miała zawierać niższe koszty niż oferta zagranicznego konkurenta – o ok. 1,5 miliona zł. Mimo istotnie korzystniejszej ceny oraz faktu, że produkcja urządzeń odbywa się w Polsce, oferta polskiego przedsiębiorstwa nie została wybrana.

Co szczególnie niepokojące, postępowanie miała wygrać zagraniczna firma o charakterze handlowym i nieprodukcyjnym, oferująca produkty amerykańskiego koncernu, którego łańcuch dostaw jest w znacznym stopniu powiązany z produkcją i dostawami z krajów spoza Unii Europejskiej i USA.

Jeżeli powyższe informacje się potwierdzą, okaże się, że mamy do czynienia z sytuacją, w której polski producent, oferujący niższą cenę i produkujący w Polsce, przegrywa postępowanie prowadzone przez strategiczną spółkę Skarbu Państwa nie ze względu na cenę, lecz z powodu zastrzeżeń dotyczących dokumentacji.

Sprawa budzi moje poważne wątpliwości nie tylko z punktu widzenia interesu polskiego przedsiębiorstwa. W przypadku zamówień realizowanych przez podmiot odpowiedzialny za funkcjonowanie strategicznej infrastruktury energetycznej nie można patrzeć wyłącznie na kryteria formalne i cenowe. Równie istotne powinny być: bezpieczeństwo łańcucha dostaw, pochodzenie komponentów, możliwość zapewnienia dostaw w sytuacjach kryzysowych oraz odporność infrastruktury energetycznej na potencjalne zagrożenia. Zamówienia, które mogłyby być podzielone na mniejsze – a tak robi wiele firm, także zagranicznych – są koncentrowane w jedno wielkie zamówienie, co wyklucza wielu polskich dostawców i przez co wybierane są wielkie zagraniczne koncerny.

W obecnej sytuacji geopolitycznej szczególnie niepokojące jest wykorzystywanie w strategicznej infrastrukturze państwa komponentów, których łańcuch dostaw jest powiązany z krajami spoza Unii Europejskiej i USA. Uzależnienie od dostaw z państw trzecich może bowiem negatywnie wpływać na bezpieczeństwo i odporność polskiej infrastruktury krytycznej.

Tym bardziej zastanawiające jest to w kontekście promowanej przez rząd polityki pod hasłem *local content*, której jednym z celów jest wzmacnianie krajowych przedsiębiorstw, miejsc pracy, kompetencji technologicznych oraz krajowych łańcuchów dostaw. Nie może być tak, że z jednej strony państwo deklaruje konieczność wzmacniania polskiego przemysłu i zwiększania udziału krajowych dostawców, a z drugiej strony spółka Skarbu Państwa przy zamówieniu o wartości ok. 20 milionów zł wybiera rozwiązanie oznaczające – według dostępnych informacji – rezygnację z oferty polskiego producenta na rzecz podmiotu korzystającego z produktów, których łańcuch dostaw jest związany z produkcją w krajach spoza Unii Europejskiej i USA.

Dlatego zwracam się do Pana Ministra o wyjaśnienie następujących kwestii.

1. W jaki sposób konstruowane i rozstrzygane są postępowania zakupowe w spółkach Skarbu Państwa, w szczególności w podmiotach o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa?

2. Czy przy rozstrzyganiu przetargów w spółkach Skarbu Państwa brane są pod uwagę względy bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa łańcuchów dostaw, w tym pochodzenie komponentów oraz możliwość uzależnienia od dostaw z państw trzecich?

3. Czy w postępowaniach zakupowych uwzględniane jest miejsce produkcji oferowanych urządzeń i komponentów, a także udział krajowych przedsiębiorstw w łańcuchach dostaw?

4. Czy w przypadku zamówień realizowanych przez podmioty strategiczne stosowane są dodatkowe kryteria dotyczące bezpieczeństwa, odporności i niezależności dostaw, wykraczające poza samą cenę i spełnienie wymogów formalnych?

5. Czy Ministerstwo Aktywów Państwowych analizuje, w jakim stopniu spółki Skarbu Państwa realizują deklarowaną przez rząd politykę *local content* i wspierania krajowego przemysłu?

6. Czy resort zamierza zweryfikować okoliczności przedmiotowego postępowania, w tym przyczyny odrzucenia oferty polskiego producenta, oraz ocenić, czy przy wyborze wykonawcy należycie uwzględniono kwestie bezpieczeństwa energetycznego?

Oczekuję od Pana Ministra jasnej odpowiedzi, czy w spółkach Skarbu Państwa interes polskiego przemysłu, bezpieczeństwo państwa i odporność strategicznych łańcuchów dostaw są rzeczywiście traktowane jako priorytety, czy też pozostają jedynie deklaracjami.

W przypadku infrastruktury energetycznej nie możemy pozwolić sobie na podejście, w którym liczy się wyłącznie cena, bez szerszej analizy konsekwencji wyboru konkretnego dostawcy. Bezpieczeństwo energetyczne Polski wymaga nie tylko wystarczającej ilości energii, lecz także bezpiecznych, odpornych i – tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione – krajowych łańcuchów dostaw.

Kazimierz Kleina